

FÖRSVARSMAKTEN

Handbok Gender - Typscenarier

2016

Handbok Gender - Typscenarier

H Gender 1-3 2016

HANDBOK

© Försvarsmakten

Bilder på omslaget: 20160604, Joel Thunberg, Combat Camera

Grafisk bearbetning: Anna Björsson

Produktionsid: -

Produktionsformat: Word

Publikationsområde: INS

Tryck:

HANDBOK

VIDAR-handling: FM2015-8395:6

Beslut om fastställande av Handbok Gender – Typscenarier 2016.

Handbok Gender – Typscenarier (H Gender 1-3 2016)
fastställs att gälla från och med 2016-09-01.
Publikationens registrerade M-nr är: M7739-352081

Följande upphävs 2016-09-01:

-

Publikationen tillgängliggörs genom publicering på intranätet emilia och www.forsvarsmakten.se.

Detta beslut är fattat av viceamiral Jan Thörnqvist. I den slutliga handläggningen har som föredragande deltagit kapten Anna Björsson.

Jan Thörnqvist
C INSATS

Anna Björsson

HANDBOK

REVIDERING - ÄNDRINGSLOGG

Nr	Mom	Omfattning	Datum föredragning Beslut av	VIDAR ärende nr
0		Ursprunglig utgåva	2016-07-07 C INSATS	FM2015- 8395:6

Sida avser sidnummer i den rättade versionen.

Ändringar i texten framgår av ändringsmarkör.

Kom ihåg!

Om du läser denna publikation i pappersform – kontrollera att du har den senaste utgåvan. Fastställd och gällande utgåva finns alltid publicerad på försvarsmaktens intranät.

HANDBOK

Förord

Handbok Gender (H Gender) är en del av Försvarsmaktens långsiktiga arbete för ökad jämställdhet och integrering av ett genderperspektiv i verksamheten, både i produktionen och i operationer och insatser. Detta är ett prioriterat arbete som syftar till att få ett breddat rekryteringsunderlag och att öka kvalitén i all verksamhet, både i fredstid och under väpnad konflikt. I grunden är det en fråga om kvinnors och mäns lika rättigheter, skyldigheter och möjligheter att delta i försvaret av vårt samhälle. Vi ser H Gender som ett verktyg för att stärka utvecklingen av en attraktiv myndighet dit de bästa talangerna söker sig för att vi i ord och handling upprätthåller respekten för allas lika värde och värnar om jämställdhet mellan män och kvinnor, både inom myndigheten och i insatser och operationer.

H Gender bygger på behoven och erfarenheterna hos förbanden på taktisk nivå. Målsättningen är att den ska ge fördjupad kunskap om genderperspektivet inom Försvarsmakten och ge konkreta verktyg om hur det kan integreras i verksamheten.

Jan Thörnqvist

C INSATS

Anders Silwer

C PROD

HANDBOK

Läsanvisning

Fokus för H Gender är integreringen av genderperspektivet i verksamheten på taktisk nivå. H Gender består av tre delar och kan användas tillsammans eller var för sig. De tre delarna är:

1:1 Teoretiska grunder och ledarskap

Denna del vänder sig till alla som vill förstå varför och hur Försvarsmakten integrerar genderperspektivet, samt till chefer som behöver stöd i sitt ledarskap.

1:2 Genomförande

Den här delen ger praktiska råd om hur genderperspektivet kan integreras i verksamheten. Den kan användas i det dagliga arbetet på förbanden, vid övning och utbildning samt planering, genomförande och utvärdering av operationer.

1:3 Typscenarier

Denna del innehåller ett antal typscenarier som kan användas vid utbildning och integreras i övningar.

HANDBOK

Innehåll

1.	INLEDNING	8
1.1.	Grunder i sammanfattning	8
1.2.	Kategorierna civilbefolkning och män, kvinnor, pojkar och flickor	10
2.	Att använda övningsmomenten/ scenarierna	10
3.	APPLIKATORISKT EXEMPEL	11
3.1.	Anfall och försvar	11
4.	MOMENTÖVNINGAR OCH TYPSCENARIER	17
4.1.	Krigsfångar	17
4.2.	Avspärning av bro	17
4.3.	Strid i bebyggelse	18
4.4.	Upprättande av vägspärr	19
4.5.	Vedpatruller	20
4.6.	Stöd till värdnationen	21
4.7.	Sönderkörd bro	22
	Bildförteckning	23
	Källförteckning	24
	Regler, bestämmelser	24

HANDBOK

1. INLEDNING

Detta är del 1:3 av Handbok Gender (H Gender). Den innehåller ett applikatoriskt exempel (APPLEX) och ett antal moment/scenarier som kan användas vid utbildning och övning

Den ger även förslag på hur genderperspektivet kan integreras för att lösa föreliggande uppgift. Denna del föregås av två andra delar: *1:1 Teoretiska grunder och ledarskap* och *1:2 Genomförande* som behandlar den praktiska integreringen av 1325 och genderperspektivet i militär verksamhet.

1.1. Grunder i sammanfattning

I händelse av en väpnad konflikt är det avgörande för den framtida freden hur kriget utkämpas. En militär verksamhet som upprätthåller mänskliga rättigheter och grundläggande värden i vårt samhälle bidrar till stabilitet efter att konflikten upphört. Det är därför som ett aktivt jämställdhetsarbete och implementeringen av FN:s säkerhetsrådsresolution 1325 är viktigt.

Försvarsmaktens genderarbete är både ett förhållningssätt och ett verktyg. Syftet är att öka jämställdheten mellan män och kvinnor inom den egna myndigheten och att ta hänsyn till hela civilbefolkningen, d.v.s. kvinnor, män, flickor och pojkar, i händelse av väpnad konflikt. Målsättningarna - *jämställdhet* och *skydd av hela civilbefolkningen* - vilar på fyra grundläggande principer som Försvarsmakten ska sträva efter att upprätthålla i sin verksamhet:

- ✚ Den militära personalens uppträdande inger förtroende för Försvarsmaktens förmåga och vilja att skapa och upprätthålla säkerhet för kvinnor, män, flickor och pojkar.

HANDBOK

- ✚ Kontinuerliga genderanalyser gör att Försvarmaktens verksamhet levererar ett bättre resultat.
- ✚ Män och kvinnor inom det egna förbandet har jämställda villkor och förutsättningar.
- ✚ Skyldigheten att skydda civilbefolkning, exempelvis genom att minimera risken för oavsiktlig skada, omfattar kvinnor, män, flickor och pojkar på ett likvärdigt sätt.

I praktiken innebär det att Försvarmakten strävar efter att i attityd, beteende och aktiviteter skapa förutsättningar för män och kvinnor att verka inom myndigheten på lika villkor.

Genderarbetet innebär också att Försvarmakten kompletterar sin verksamhet med en väl genomförd genderanalys av den del av civilbefolkningen som berörs av Försvarmaktens aktiviteter. Detta ger en fördjupad bild av civillägessituationen för män, kvinnor, flickor och pojkar och möjliggör en konsekvensanalys av planerade aktiviteter. Detta bidrar i sin tur till att risken för att oavsiktligt skada civilbefolkningen minimeras redan vid planläggning av verksamheten. Med andra ord, en djupare förståelse och analys av de konsekvenser som våra aktiviteter kan få för civilbefolkningen ökar det möjligheterna för Försvarmaktens verksamhet att få avsedd verkan.

HANDBOK

1.2. Kategorierna civilbefolkning och män, kvinnor, pojkar och flickor

H Gender utgår från begreppet gender vilket omfattar män, kvinnor, pojkar och flickor och deras socialt och kulturellt konstruerade könsroller. För att underlätta läsningen kommer H Gender att använda antingen kategorierna män och kvinnor eller/och civilbefolkningen. Dessa två kategorier omfattar alla fyra grupperna, d.v.s. män, kvinnor, pojkar och flickor.

2. Att använda övningsmomenten/ scenarierna

Momenten och scenarierna omfattar integrering av genderperspektivet både i det egna förbandet och i verksamheten.

Nedanstående moment och scenarier är tänkta att användas i utbildningssammanhang och vid övning. Efter genomförandet kan de användas både som diskussionsunderlag och för att finna ytterligare förslag på hur man kan gå till väga för att integrera genderperspektivet. De lösningar som anges vid varje scenario är endast inspirerande exempel; det kan med andra ord finnas många andra lösningar på uppgiften.

Vid övning kan momenten/scenarierna integreras i ett större övningsscenario. De kan också tjäna som underlag och inspiration som integreras i en annan kontext än den angivna. Framst är de tänkta att visa på olika situationer där genderperspektivet är av vikt och inspirera till utveckling av andra moment och/eller scenarier att använda vid övning och utbildning.

Till stöd för att lösa uppgifterna bör *H Gender 1:2 Genomförande* användas.

3. APPLIKATORISKT EXEMPEL

3.1. Anfall och försvar

Detta applikatoriska exempel (APPLEX) belyser hur genderperspektivet kan integreras i militär verksamhet. Förutom att användas i sin helhet kan relevanta delar integreras vid både mindre och större övningar, samt i andra applikatoriska exempel i undervisningssituationer. Förslag på redskap att använda vid lösningar finns i slutet av uppgiften. En rekommendation är att en karta används för att placera ut de respektive platserna och händelserna.

a. Bakgrund och händelseutveckling

Läget i omvärlden har den senaste tiden varit mycket instabilt. Sverige har mobiliserat sina stridskrafter med anledning av att vi utsatts för ett väpnat angrepp av främmande makt, samt drabbats av stor sabotageverksamhet mot främst elförsörjning och kommunikationer. Framträdande kvinnliga samhällsföreträdare och homosexuella män har bland andra attackerats och flera har blivit dödade eller mycket svårt skadade. Både säkerhetspolisen och den militära underrättelsetjänsten har identifierat ett antal inhemska grupper med extrema åsikter som ansvariga för dessa attacker och sabotageverksamheten. Dessa grupper hyser sympatier för den angripande fiendemakten och är att betrakta som en inre fiende.

Fienden har tagit den strategiskt viktiga hamnstaden F-HAMN cirka 6 mil söder om huvudstaden S-HOLM. Sveriges målsättning är att ta tillbaka kontrollen över F-HAMN och det övriga området som nu kontrolleras av fiendemakt.

Detta är avgörande för att fienden inte ska kunna använda F-HAMN som ett brohuvud och avancera mot S-HOLM.

HANDBOK

b. Militära förband

Strax norr om territoriet som fienden håller finns ett bataljonsområde. Där finns, förutom en mekaniserad bataljon, ett civilt flygfält FLYGIA som är en sidobas för en ordinarie flygbas söder om bataljonsområdet. På en ö norr om F-HAMN, NORRÖ, finns ett marint förband. Det finns också hemvärnsförband främst för bevakning av två strategiskt belägna broar. Inom området som hålls av fiende finns en hemvärnsgrupp, vilken uppträder i civila kläder. Gruppen har vid två tillfällen lyckats kommunicera med bataljonen via mobiltelefon.

c. Läget

Inom bataljonsområdet finns tätorten X-KÖPING med cirka 30000 invånare och 15 000 flyktingar från hamnstaden. Bland flyktingarna i det ockuperade området cirkulerar ett antal rykten om övergrepp. Exempelvis berättar de att unga flickor och pojkar ska ha blivit utsatta för sexuella övergrepp av fiendesoldater på ockuperad mark. Ett stort antal kvinnor, äldre män och barn har förhindrats att fly. Flyktingarna berättar också att vissa unga kvinnor har värvats av fienden för att utgöra en civil ordningsmakt. De har enligt uppgift gula armbindlar och är beväpnade.

Inne i F-HAMN har civila börjat svälta och skadade får inte någon vård. Flera humanitära organisationer har försökt förhandla med fiendestyrkorna för att kunna upprätta en humanitär korridor och transportera in förnödenheter till civila. Detta har varit fruktlöst och istället har humanitära företrädare tagits tillfånga. Ett stort antal civila har flytt från F-HAMN med båt. De har vänt sig till det marina förbandet på NORRÖ och begärt hjälp.

Inom bataljonsområdet finns det också ett stort område med fritidsbebyggelse FRITIDIA. Det omfattar cirka 2.000 fritidshus som är bebodda såväl sommar som vinter. FRITIDIA ligger utmed huvudvägen till F-HAMN och utgör en potentiell

HANDBOK

framryckningsväg. Här finns också cirka 3 000 flyktingar som får hjälp och husrum av boende i området. Ett antal unga flickor och homosexuella män har vid upprepade tillfällen blivit attackerade av grupper av män i uniformsliknande kläder. Det är oklart vilka dessa är. Det kan vara fiendesoldater eller kriminella gäng. Det går också ett rykte bland flyktingarna i FRITIDIA att det kan vara soldater ur den Försvarsmaktens bataljon.

Därtill har cirka 150 flyktingar från F-HAMN sökt sig till FLYGIA och bitt förbandet om hjälp med sjukvård och mediciner. De flesta är kvinnor och barn men det finns också en grupp äldre män med olika åldersrelaterade funktionshinder. De har också begärt att få bo inne i flygplatsbyggnaden som nu används av förbandet, för att få skydd. Trots att de har uppmanats att lämna FLYGIA-området vägrar de att ge sig av. De har istället byggt ett provisoriskt läger utanför förbandets förläggning, d.v.s. utmed de barriärer som rests till skydd. Flyktingarna är väldigt rädda och vädjar till soldaterna att hjälpa och skydda dem.

Bataljonen samverkar med X-KÖPINGS kommun, polisen, räddningstjänsten, lokal sjukvårdspersonal och Länsstyrelsen, som har det yttersta ansvaret för skyddet av civila.

d. De militära förbandens indelning, gruppering och uppgifter

Den mekaniserade bataljonen försvarar FLYGIA mot luftlandsättning. Kompanierna grupperas för att försvara. Stabskompaniet grupperas i utkanten av FRITIDIA. Bataljonen är beredd att anfalla och ta hamnen i F-HAMN.

Hemvärnet bevakar broarna och det marina förbandet har till uppgift att skydda inloppet till F-HAMN.

e. Uppgifter

HANDBOK

Uppgift 1 - Anfall

Du är chef för bataljonen som har fått uppgiften att framrycka via FRITIDIA, anfalla motståndaren i F-HAMN och ta F-HAMNS hamn. Vad behöver du göra för att integrera genderperspektivet i din planering? Gör en stridsplan och redogör för hur du har integrerat genderperspektivet och vilken hänsyn du har tagit till mäns/kvinnors/pojkar/flickors situation i planeringen.

Uppgift 2 - Försvar

Du är chef för ett kompani som har fått i uppgift att försvara FLYGIA. Gör en plan som integrerar genderperspektivet. Redogör för ditt tillvägagångssätt och hur du resonerat. Beskriv särskilt de konsekvenser planen kan få för kvinnor respektive män. Vilka är de negativa konsekvenserna? Hur kan du motverka dessa?

f. Stöd för att lösa uppgifterna

Använd en karta och placera ut de angivna platserna. Utförliga redskap för att lösa uppgifterna finns i H Gender 1:2

Genomförande. Följande aspekter bör du ta hänsyn till:

1. Informationsinhämtning som synliggör både män och kvinnor.
2. I de fall som civilbefolkningen konsulteras bör både män och kvinnor få prata.
3. Strukturera och systematisera den inhämtade informationen så att både män och kvinnor synliggörs.

HANDBOK

4. Gör en genderbaserad analys av inhämtad information genom att använda de sedvanliga mallarna för bedömande vid planering. De innehåller oftast följande element:

5.

Bedömande element	Män/pojkar	Kvinnor/flickor
Uppgift - <i>berörs civila?</i>		
Tid – <i>när befinner sig eventuella civila på berörd plats</i>		
Terräng – <i>var befinner sig de civila</i>		
Motståndarens påverkan på civila		
Civilas påverkan på egen trupp eller verksamhet		
Civilas påverkan på motståndaren		

HANDBOK

Eget förbands <i>påverkan på civila</i>		
---	--	--

6. Utifrån genderanalysen gör en konsekvensanalys av den planerade insatsen som tar hänsyn till:
- Den egna truppens påverkan på civila kvinnor, män, pojkar och flickor och skyldigheten att skydda civilbefolkningen och civil egendom vid försvar samt vid genomförandet av attacker.
 - Motståndarens påverkan på civila kvinnor, flickor, män respektive pojkar och utnyttjande av civila.
 - Civila kvinnors, mäns, pojkars, flickors påverkan på vår insats.
 - Civila kvinnors, mäns, pojkars och flickors påverkan på motståndaren.

4. MOMENTÖVNINGAR OCH TYPSCENARIER

4.1. Krigsfångar

Under strider i Mälardalen har ett skyttekompani tillfångatagit 12 soldater från motståndarens sida, åtta män och fyra kvinnor. Fångarna befinner sig under militär kontroll och kompaniet måste upprätta ett tillfälligt förvar tills fångarna kan transporteras till ett centralt krigsfängeläger. Kompaniet är medvetna om att sexuella övergrepp är förekommande i fängelsesituation mellan fångarna. Vilken hänsyn bör de ta?

Förslag:

Om det finns möjlighet så bör kvinnliga fångar separeras från de manliga, för att minska risken för att det ska ske sexuella övergrepp eller könsbaserat våld.

4.2. Avspärrning av bro

Ett hemvärnsförband övar i en större stad i södra Sverige. Deras uppgift är att säkra en större bro som förbinder stadens centrala delar. Bron är fyrfilig och har gång- och cykelbanor på båda sidorna. Förbandet behöver inte spärra av hela bron för att genomföra övningen. Ett stort antal bilister, cyklister och gående passerar bron både under vardagar och helger. Om bron spärras av helt kommer det att skapa köer och trafiken måste ledas om runt staden. Hur bör de gå tillväga för att inte skapa onödiga problem för de kvinnor, män, pojkar och flickor som är tvungna att passera bron? Förbandet måste ta hänsyn till genderperspektivet, funktionaliteten i staden och sitt eget behov av att öva skydd av bron.

HANDBOK

Förslag:

Samla in könsuppdelad information i rusningstrafik och vid en lugnare tidpunkt. Ta reda på vem som cyklar, går respektive åker bil, samt vem som transporterar barn? Gör en genderanalys för att förstå hur och vem som använder bron. Information kan inhämtas genom att en grupp soldater observerar förbipasserande eller intervjuar förbipasserande om hur och varför de använder bron.

4.3. Strid i bebyggelse

Motståndaren har intagit Kungsholmen, i Stockholm, och förband X har fått till uppgift att slå ut fienden. Det finns många civila kvar i det planerade stridsområdet. Det råder osäkerhet om vilka dessa är. Det kan vara sjuka, äldre, civila som vårdar sjuka och skadade, flyktingar eller andra i stort behov av humanitärt stöd. De civila är isolerade bakom fiendelinjen. Det finns risk att fienden använder civila som mänskliga sköldar. För att kunna få någon uppfattning om civilläget innan operationen måste mer information införskaffas. Det beslutas att en tropp ska skickas ut för att spana alternativt rekognoscera. UAV:s kommer också att användas för att få en överblick över situationen. Vad bör troppen ta hänsyn till under sitt uppdrag för att få genderbaserad information?

Förslag:

Om möjligt bör troppen försöka skaffa information som är nedbryten i kategorierna män/kvinnor/pojkar/flickor. Går det att uppfatta att de olika kategorierna beter sig olika eller rör sig olika tider på observerade platser? Finns det objekt som är nödvändiga för civilbefolkningens överlevnad (t.ex. försörjningspunkter, broar nödvändiga för utrymning m.m.). Använder män, kvinnor, pojkar och flickor dessa på olika sätt? Finns det officiella eller inofficiella vårdinrättningar, till exempel kvinnor som vårdar ett antal grannar, vänner eller familjemedlemmar i hemmet?

HANDBOK

Finns det någon indikation på att civilbefolkningen bor eller rör sig i områden eller byggnader som inte är avsedda som bostäder (t.ex. leksaker, tvätt på tvättlinor, sopor, cyklar m.m)? Om det är möjligt prata med män, kvinnor, pojkar och flickor och be dem att beskriva situationen. Känner de sig hotade? Vem hotar dem? Finns det säkerhetsrisker? Vilka är dessa? Har de problem som kan försvåras eller förvärras av förband X verksamhet? Vilka avvägningar behöver göras? Vilka risker är förbandet beredda att ta?

4.4. Upprättande av vägspärr

Förbandet är insatt i ett utvecklingsland där en väpnad konflikt har pågått under många år. Det finns ett stort antal internflyktingar och flyktingar i området. Både de och den bosatta civilbefolkningen är djupt traumatiserad. Det finns fortfarande ett antal väpnade milisgrupper i området samt beväpnade gäng som plundrar i byar och utsätter både pojkar och flickor för sexuella övergrepp.

Förbandet har blivit beordrat att upprätta fyra vägspärrar utmed landsvägen som går genom operationsområdet. Detta är en av de få vägarna som finns i området. Vägen är väsentlig för handel och befolkningens försörjning. Ett mycket stort antal kvinnor använder vägen till och från centralorten och sina fält där de odlar för husbehov. Vägen anses öka kvinnornas säkerhet eftersom det finns mycket folk. Förbandet upprättar vägspärrarna, där majoriteten av soldaterna i spärrarna utgörs av män. Efter två veckor påpekar en av soldaterna att det är väldigt få kvinnor som passerar på vägen nuförtiden. Ett par patruller har också berättat om rykten om ett ökat antal övergrepp i området.

HANDBOK

Hur ska förbandet gå tillväga för att få information om varför antalet kvinnor som använder vägen har minskat? Hur går det att undersöka om det finns något samband mellan vägspärrarna och ökat antal övergrepp? Om det finns ett samband, finns det något förbandet kunde ha gjort för att öka skyddet?

Förslag:

Innan spärrarna upprättas bör kvinnor och män ur lokalbefolkningen konsulteras för att identifiera vilka säkerhetsproblem de tror kommer att finnas i spärren. Anpassa verksamheten efter de svar som framkommer. Försök att alltid ha både manliga och kvinnliga soldater i spärren. Gör patruller med både manliga och kvinnliga soldater som besöker byar längs med vägen och fråga om de vet varför antalet kvinnor minskat. Be kvinnorna i byarna att berätta om de problem de upplever att spärrarna utgör. Rådgör med lokala kvinnoorganisationer både innan och under operationen.

4.5. Vedpatruller

Förbandet är insatt för att skydda flyktingläger i ett krigsdrabbat utvecklingsland dit många flyktingar från angränsande länder har sökt sig. Flyktingarna är mycket illa sedda i värdlandet och de utsätts ständigt för attacker och övergrepp. Särskilt flickor som måste samla ved till matlagningen har attackerats. Antalet flickor som varje dag samlar ved är mycket stort, runt 200 stycken, och det är inte möjligt att skydda varje enskild individ. Hur kan man upprätta säkerhet för dessa flickor? Behovet av ved är livsnödvändigt. Det har hänt i lägret att flyktingar svultit eftersom de saknat ved och därmed inte kunnat laga den mat de har tillgång till.

Förslag:

HANDBOK

Undersök möjligheten att transportera ved till lägret så att flickorna inte behöver gå ut och samla. Kanske finns det humanitära organisationer som kan bistå. Upprätta zoner där det sker kontinuerlig patrullering längs stigar och vägar under de tider som flickorna samlar ved. Informera flyktingarna om var zonerna finns och under vilka tider patruller genomförs. Gör vedpatruller där grupper av soldater följer flickorna till området för vedinsamling.

4.6. Stöd till värdnationen

Det svenska förbandet har som uppgift att stödja värdnationens säkerhetsstyrkor, vilka har fått order om att arresteras en lokal milisledare. Förbandets uppgift är att säkra tillfarten till byn under tiden som de nationella säkerhetsstyrkorna genomför arresten. Förbandet har på omvägar hört att värdnationens soldater vid andra operationer har stulit från byborna och trakasserat kvinnorna sexuellt. Vad bör göras för att öka bybornas säkerhet?

Förslag:

Det är viktigt att det egna förbandet föregår med gott exempel genom att våra soldater alltid uppträder på ett ansvarsfullt och respektfullt sätt mot civilbefolkningen. Eventuellt utnyttjande av civila undergräver säkerhetsstyrkornas trovärdighet. Ta upp frågan om trovärdighet med värdnationens säkerhetsstyrkor. Exemplifiera genom att fråga värdnationens soldater och officerare hur de skulle vilja bli behandlade ifall de befann sig i rollen som civilbefolkning. Berätta att vi i Sverige och som medlemstat i FN och partnerland till Nato etc har nolltolerans för sexuella trakasserier, övergrepp och stöld. Framhäv vikten av att upprätthålla de mänskliga rättigheterna och informera om att man som soldat har skyldighet att rapportera brott mot den humanitära rätten och de mänskliga rättigheterna.

HANDBOK

Upprätta en funktion för lokalbefolkningen att rapportera övergrepp och stölder och följ upp rapporterna regelbundet. Låt några av förbandets soldater följa med in i byn för att observera hur värdnationen agerar.

4.7. Sönderkörd bro

Under en operation kör vårt förband sönder en vital bro. Den utgör en viktig länk mellan staden och landsbygden i operationsområdet. Förbandet är skyldigt att ersätta den gamla bron. En lokal entreprenör anlitas och han föreslår en identisk bro för biltrafik. Hur gör ni för att integrera ett genderperspektiv i brobygget?

Förslag:

Konsultera män och kvinnor ur civilbefolkningen hur de använder bron och hur de transporterar sig? Vem åker bil och vem går? Undersök möjligheten att bygga ett promenadstråk där gående kan passera.

HANDBOK

Bildförteckning

I denna publikation förkommer inga bilder med verkshöjd.
Fotografer anges med namn och organisatorisk tillhörighet.

HANDBOK

Källförteckning

I den här utgåvan av handboken har följande källor använts:

Källor inom Försvarsmakten

Regler, bestämmelser och handböcker som påverkat innehållet i denna handbok

FFS	-
FIB	-
Instruktion ¹	-
Reglemente	-
Manual	-
Handbok	-

¹ Äldre typ av bestämmelser för förvaltning etc. SäkI är exempel på sådan bestämmelse. Sådana instruktioner är under utfasning.

HANDBOK

Målsättningen med H Gender är att stärka implementeringen av genderperspektivet och 1325, samt efterföljande resolutioner i Försvarmaktens verksamhet.

H Gender är framtagen för att stödja förband, chefer och utbildare att integrera genderperspektivet i krigsplanläggning, insats, utbildning och övning. Den riktar sig främst till lägre taktisk nivå men kan också användas som ett stöd på överliggande nivåer. H Gender skall betraktas som ett hjälpmedel för att kunna integrera genderperspektivet och 1325 i beslutade uppgifter.

107 85 STOCKHOLM
www.forsvarsmakten.se

H GENDER 1-3 2016
M7739-352081

